

SZÜLŐI TÁJÉKOZTATÓ

A "Korai fejlődés" kutatási programról

Kedves Szülők!

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pszichológiai Intézete 2016-ban hosszú távú fejlődépszichológiai kutatási programot indít. Programunkban 2 - 60 hónapos csecsemők és kisgyermekek fejlődési jellemzőit, interakciós készségeit és problémamegoldó gondolkodását figyeljük meg és vizsgáljuk különféle játékos helyzetekben. Programunk célja, hogy felmérhessük, hogy az adott életkori szakaszban milyen készségeket, stratégiákat és preferenciákat mutatnak a csecsemők és kisgyermekek számukra ismerős, illetve ismeretlen játékhelyzetekben és játéktárgyakkal, különféle társas kontextusokban (a szülőkkel és a vizsgálóval). Az interakciós vizsgálatokon túl gyermeke fejlődési szintjét is felmérjük a mozgás, gondolkodás és a kommunikáció területein.

Mennyi idő és mit foglal magába a vizsgálat?

A vizsgálat kb. 1 - 1,5 óra, és a gyermek számára élvezhető, örömteli játéksituációkból áll. A vizsgálat helyszíne a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pszichológiai Intézetének Pszichológiai Obszervációs Laboratóriuma ("Babalabor"), amely csecsemők és kisgyermekek számára berendezett játszószoza. A felmérés az Önök jelenlétében, sőt esetenként aktív közreműködésével zajlik.

A gyermek életkorától függően többféle szituációban figyeljük meg, hogy gyermekük miképpen vesz részt egy adott interakciós helyzetben. Ezek lehetnek: szabad játék (5-10 perc) irányított játék (5-6 perc), strukturált feladathelyzet (20-25 perc) és a gyermek reakciója a szülő rövid távozására és visszaérkezésére.

(1) A szabad játék és (2) az irányított játék helyzetekben gyermekük tevékenységét az Önökkel folytatott interakcióban figyeljük meg. A játékokat követően rövid beszélgetés keretében véleményüket kérjük gyermekük játék során mutatott viselkedéséről. (3) A strukturált feladathelyzetben gyermekükkel az erre kiképzett szakember végez játékos feladatokat az Önök jelenlétében. A játékok célja, hogy gyermekük gondolkodási és feladat-megoldási stratégiáit ismerjük meg. A feladatok elvégzése előtt kérdéseket teszünk fel Önöknek arról, hogy gyermekük vajon hogyan fogja az adott feladatot megoldani. (4) A rövid "távozási helyzetben" azt figyeljük meg, hogy gyermekük miképpen reagál az Önök játszószobából való rövid távozására és visszatérére.

A szülőket is megkérdezzük

A vizsgálat részeként kérdéseket teszünk fel Önöknek gyermekük fejlődéséről, a szülés és várandósság időszakáról. Mivel a szülők ismerhetik legjobban gyermeküket, az Önök vélekedése és megfigyelései fontosak számunkra. Ezért egy beszélgetés keretében egy ***kérdőívcsomag*** kitöltésére kérjük meg Önöket, melyben gondozási szokásaikról, esetleges aggodalmaikról, valamint gyermekük viselkedésével kapcsolatban teszünk fel Önöknek kérdéseket. A kérdőívcsomag

kitöltése kb. 40 percet vesz igénybe. Végül, a vizsgálat végén egy **rövid videoklip sorozatot** mutatunk be Önöknek, amelyben az Önök számára ismeretlen kisbabákat láthatnak különféle helyzetekben. Ezekről a helyzetekről röviden véleményüket fogjuk kérni.

A vizsgálatról videofelvételek készülnek

Programunkban az egyes vizsgálati helyzetekről **videofelvételeket készítünk az Önök beleegyezésével és hozzájárulásával**. Ez a mi munkánkat segíti az utólagos elemzés miatt. Természetesen a felvételek másolatát kérésükre Önök is megkapják, így az esemény Önök számára is meg lesz örökítve.

Etikai szempontok: A videofelvételek és kérdőívek feldolgozása, felhasználása és tárolása

A videofelvételeket és az Önök által kitöltött kérdőívcsomagot nevük és személyes adataik felhasználása nélkül, attól elkülönítve tároljuk és dolgozzuk fel. Ezek kizárólag kutatási célokat szolgálnak, diagnosztikai célokra nem alkalmasak. A videofelvételek, az Önök által szolgáltatott személyes adatok és kérdőívek adatainak tárolása titkosított adatbázisban történik, az Önök személyiségi jogainak biztonsága érdekében. A titkosított adatbázishoz kizárólag a kutatás vezetőjének van hozzáférése.

Az Önökről készült videofelvételeket, vagy azok egy részét az Önök hozzájárulásával oktatási célokra is felhasználjuk, fejlődéslélektani demonstráció céljából. **Csak olyan felvételt/vagy annak egy részét használjuk fel ezekre a célokra, amelyekről Önökkel előzetesen egyeztettünk, és azok oktatási célból történő felhasználására Önök külön engedélyt adtak.**

Személyesség védelme. Az elkészült videofelvételek tárolása és - hozzájárulásuk esetén - oktatási célú bemutatása az Önök nevének és személyes adatainak felhasználása nélkül történik. **Nem mutathatunk be oktatási célokból** olyan video részletet, amelyhez nem adták hozzájárulásukat, illetve amely az Önök személyességét felismerhetővé teszi.

Visszalépés. Természetesen bármikor dönthetnek úgy a programba való belépésüket követően, hogy mégsem szeretnének ebben részt venni. Ez esetben kérésükre az addig készített videofelvételeket átadjuk Önöknek, illetve kérdőívük adatait is töröljük a titkosított adatbázisból.

Visszajelzés az eredményekről

A vizsgálat során az Önök kérésére a Fejlődési Teszt eredményéről szóban tud az Önök gyermekét vizsgáló erre kiképzett szakember összefoglaló visszajelzést adni, illetve szükség esetén tájékoztatást adni arról, hogy milyen intézményhez fordulhatnak a vizsgálat során felmerült esetleges problémájukkal.

Az általunk alkalmazott többi eljárás nem alkalmas diagnosztikai célokra, mivel az egyéni változatosságot mérik fel, így azokról ilyen jellegű visszajelzést nem tudunk adni.

Lehet-e részt venni a kutatási programban később is?

Programunkban lehetőségük van arra, hogy gyermekükkel a továbbiakban is részt vegyenek a Korai Fejlődés Kutatási Programban. Az ún. követéses vizsgálatunkban különböző életkorokban ismét felkeressük Önöket, amennyiben ahhoz hozzájárulnak az első találkozást követően. Az ismételt találkozás lehetőséget ad Önöknek is arra, hogy gyermekük készségeinek fejlődését hosszútávon is követhessék.

Köszönjük, hogy részt vesznek programunkban és ezzel hozzájárulnak ahhoz, hogy minél többet tudjunk meg a kisgyermekek korai fejlődésének egyéni sajátosságairól!

Dr. Hámori Eszter

Tanszékvezető egyetemi docens
A Korai Fejlődés Kutatási Program vezetője
Pázmány Péter Katolikus Egyetem,
Fejlődés és Klinikai Gyermeklélektan Tanszék

Márkus Lilla Viktória

Tudományos segédmunkatárs
A Korai Fejlődés Kutatási program munkatársa
Pázmány Péter Katolikus Egyetem,
Fejlődés és Klinikai Gyermeklélektan Tanszék